

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział I. Powstanie niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego. Pierwsze konflikty (1922—1926)	18
1. Sytuacja mniejszości niemieckiej po przejęciu Górnego Śląska przez Polskę	18
2. Podstawy prawne niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego na polskim Górnym Śląsku	23
3. Powstanie niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego na terenie górnośląskiej części województwa	29
4. Akcja mniejszości niemieckiej w sprawie szkolnej	38
5. Sprawy niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego przed Komisją Mieszaną	47
6. Nauczyciele niemieccy	53
7. Stanowisko społeczeństwa polskiego w sprawie niemieckich szkół mniejszościowych	58
Rozdział II. Walka o ustalenie zasięgu szkolnictwa mniejszościowego (1926—1933)	64
1. Wpisy do szkół niemieckich	64
2. Spór o kryteria dostępu do szkół mniejszościowych	70
I. Egzaminy Maurera	70
II. Spór o dzieci „maurerowskie”	81
3. Pozostałe skargi szkolne mniejszości niemieckiej do Komisji Mieszanej i Rady Ligi Narodów	85
I. Ogólne uwarunkowania polityczne niemieckiej akcji petycyjnej	85
II. Skargi Volksbundu na sposób przeprowadzania wpisów szkolnych	87
III. Skarga Volksbundu w sprawie zamykania szkół mniejszościowych	89
IV. Skargi z powodu nakładania grzywien szkolnych	90
V. Walka władz polskich z prezydentem Komisji Mieszanej Feliksem Calonderem	93
4. Niemieckie szkolnictwo prywatne	94
5. Nauczyciele w niemieckich szkołach mniejszościowych	100
Rozdział III. Próby kompromisu	106
1. Zmiany w życiu politycznym mniejszości niemieckiej pod wpływem przewrotu hitlerowskiego w Rzeszy	106
2. Porozumienie w sprawie rekrutacji do szkół mniejszościowych między Volksbundem a władzami szkolnymi	109
3. Działalność organizacji niemieckich w sprawach szkolnych	113
I. Agitacja za szkołą mniejszościową nowymi i starymi metodami	113
II. Działalność Deutsche Schulverein i stowarzyszeń Elternverein	119
III. Niemieckie przygotowania do wygaśnięcia Konwencji Genewskiej	122
IV. Działalność Landesverband Deutscher Lehrer und Lehrerinnen in Polen	125

— ODDZIAŁ W KRAKOWIE

druk. 11^{1/2} — Papier druk. sat. kl. V.
do druku w maju 1970 r. Druk ukoń-
czony 41,—

WYŚŁOWA 2 — ZAM. 502 — L-010

4. Stosunek polskich władz wojewódzkich do niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego. Próba oceny polityki mniejszościowej wojewody Grażyńskiego	127
5. Stosunek władz wojewódzkich do wygaśnięcia Konwencji Genewskiej	130
6. Propaganda polska w sprawie szkół mniejszościowych	132
Rozdział IV. Po wygaśnięciu Konwencji (1937—1939)	135
1. Uregulowanie zagadnień prawnych niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego po wygaśnięciu Konwencji Genewskiej. Skutki praktyczne nowego ustawodawstwa	135
2. Dążenie do współpracy w dziedzinie szkolnej między niemieckimi ugrupowaniami politycznymi	139
3. Rola problemu szkolnego w niemieckiej kampanii propagandowej, skierowanej przeciw Polsce	143
4. Kontynuacja walki niemieckich organizacji politycznych i nauczycielstwa o ukształtowanie niemieckiej szkoły na podstawie ideologii hitlerowskiej	150
5. Nacisk ekonomiczny wywierany na ludność polską. Bojkot szkoły polskiej	154
Uwagi końcowe	157
Wykaz literatury	166
Wykaz skrótów	170
Summary	171
Содержание	173
Indeks nazwisk	175
Indeks nazw geograficznych	177
Indeks nazw partii politycznych, organizacji społecznych, urzędów i zakładów przemysłowych	179

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie niemieckiego szkolnictwa mniejszościowego w Górnym Śląsku powodowało corocznie walk politycznych. Terytorium Górnego Śląska, jaka przynosiła tożsamość w 1921 roku. Obowiad newska wyraźnie wyróżniała się. Chronologiczny zakres pracy otwiera się on datą wkroczenia niemieckiego szkolnictwa, a zamyka z dniem 1 stycznia 1939 roku dziejów niemieckiego szkolnictwa. W pracy zostały świadectwa niemieckiej na Górnym Śląsku historii stosunków politycznych interesują się natomiast pedagogami. Praca zmierza do ukazania się dążeń i żądań niemieckich oświatowej oraz obrazuje stanowiska państwowych w tej sprawie. Ponieważ zakres chronologiczny pracy obejmuje międzywojenne nie jest to dzieło o niemieckim szkolnictwie na cztery części. Jest to okres tworzenia się państwa polskiego na podstawie nowego w tym wypadku przewrót polityczny w tym czasie życia politycznego w Górnym Śląsku zmiana zaznaczyła się nowego wojewodę, dr Michała miał miejsce pierwsze, na tym a władzami państwowymi o tym okresie. Okres drugi, zamykający się z dniem gwałtownych utarczek między